

Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit
HER

Svar på § 37-spørgsmål 2013-26 Uran - olie

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat følgende spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende royaltybeskatning.

30. april 2013

Begrundelse for nedennævnte spørgsmål

Postboks 1601

3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 32 56 00

E-mail: isiin@nanoq.gl

www.nanoq.gl

Det nye Naalakkersuisut har afvist at være forpligtet af den beslutning der blev truffet i Inatsisartut i efteråret, hvor Inatsisartut ellers i enighed besluttede at indhente flere oplysninger om radioaktive mineraler inden man kunne ændre på nultolerancen. Jeg finder dette utroligt ærgerligt, især med tanke på de mange borgere der er uenige i denne bebudede politik og som ikke deler Naalakkersuisuts holdning om at brydning af uran er godt for miljøet globalt set og uproblematisk lokalt set. For at imødekomme denne store utryghed er der brug for langt flere informationer fra Naalakkersuisut, da der er tale om en helt ny politisk kurs omkring radioaktive mineraler og som har konsekvenser for miljøet, for sundheden og i øvrigt også har sikkerhedspolitiske implikationer.

Derudover er det meget interessant at få uddybet Naalakkersuisuts politik omkring udstedelse af licenser til boring efter olie. Naalakkersuisut har valgt at stoppe disse, med henvisning til behovet for mere sikkerhed. Derfor er det på sin plads at få konkrete bud på hvilke tiltag der kan forventes og hvornår de vil være klar. Dette har selvfølgelig betydning for landets miljø, for landets erhvervsliv og for de som ellers er påbegyndt en uddannelse indenfor off-shore området i den tro at der ville være arbejde indenfor dette felt i mange år.

I august 2011 oplyste det tidligere Naalakkersuisut, at DCE (det tidligere DMU) har igangsat et udredningsarbejde om borekemikalier, deres virkning i miljøet og deres behandling og bortskaffelse. Dette arbejde skulle have været afsluttet til efteråret 2012 og resultaterne skulle bl.a. bruges til at vurdere den hidtil benyttede OSPAR-klassificering i arktisk sammenhæng og til en justering af de krav som selskaberne stilles overfor. Dette er af betydning for mængden og arten af kemikalier der udledes i grønlandsk farvand i forbindelse med boringer efter olie. Selvom Naalakkersuisut har bebudet et stop for udstedelse af nye licenser er der fortsat en række aktive licenser, der vil medføre boringer efter olie i de kommende år. Derfor er det mit håb, at det nye Naalakkersuisut vil prioritere arbejdet med reduktion af udledning af kemikalier meget højt.

-----o0o-----

Indledningsvis skal det nævnes, at nedenstående svar er udarbejdet i samarbejde med Miljøstyrelsen for Råstoffer, som har bidraget med svarene vedrørende miljømæssige forhold.

Spørgsmål

- 1) Naalakkersuisoq for erhverv og råstof har meddelt, at man snarest agter at hæve grænseværdien for brydning af radioaktive materialer fra 60 gram pr. ton til 1000 gram pr. ton. Hvilke konsekvenser forventes denne ændring at have for miljøet og for igangværende projekter?**

Svar 1:

Radioaktive materialer:

De miljømæssige konsekvenser kan ikke vurderes i detaljer, før der er udarbejdet en VVM redegørelse for et konkret mineprojekt. Brydning af malm med radioaktive materialer adskiller sig ikke i princippet fra anden form for minedrift og skal behandles miljømæssigt som alle andre mineprojekter, hvis miljøforhold skal beskrives og godkendes af Selvstyret.

Selvstyrets godkendelse af miljøforholdene ved en råstofvirksomhed vil bl.a. omfatte hvor stor en miljøpåvirkning, Selvstyret vil tillade, herunder fastsættelse af grænseværdier for udledning fra minevirksomheden.

Spørgsmålet om konsekvenser for miljøet af en ændring af grænseværdien for brydning af radioaktive materialer kan derfor ikke besvares på en enkel og entydig måde, idet bl.a. den konkrete forekomst, det konkrete brydningsprojekt og de konkrete miljøvilkår vil være afgørende for en bedømmelse af eventuelle miljøkonsekvenser.

Selvstyret kan regulere forureningsgraden fra en mine ved bl.a. at sætte grænseværdier for en række målelige størrelser i udledningerne fra mineprojektet. Mineselskabet skal kende disse grænseværdier og i deres VVM rapport bl.a. påvise at man er i stand til at overholde dem. Der findes allerede i dag en række af disse grænseværdier gældende for Grønland, men der mangler nogle af dem, der specielt skal regulere radioaktivitet. Der findes EU grænseværdier, som vil kunne overføres til Grønland. Grænseværdierne for udledninger fra et mineprojekt gælder også for depoter af tailings og waste rock og også efter minens ophør. Tailings er knust malm, hvor de værdifulde mineraler er fjernet, altså et affaldsprodukt. Det bliver ofte anbragt i nærheden af oparbejdningværket, f.eks. i en sø, i havet, eller i en kunstig sø frembragt bag en dæmning. Waste rock er bortsprængt materiale uden værdi, som skal væk for at give adgang til malmen.

Ved hævnning af grænseværdien for brydning af radioaktive materialer får det umiddelbar betydning for Kuannersuit/Kvanefjeld projektet, som får mulighed for at komme i gang. På længere sigt gælder det også for andre forekomster indeholdende sjældne jordarter (undtaget Killavaat Alannguat). Dette vil også have betydning for forekomster med kritiske mineraler, så som forekomster indeholdende niobium og tantal, som ofte er associeret med radioaktive mineraler som fx i Motzfeldt Sø og i Sarfartoq.

- 2) Skelner Naalakkersuisut mellem radioaktive mineraler eller vil de blive betragtet ens i forbindelse med myndighedsbehandling?**

Svar 2:

Radioaktive stoffer findes naturligt i bjergarter og sedimenter, og indholdet er aldrig nul. Udnyttelsen af mineraler vil således altid være forbundet med et minimum af indhold af radioaktive stoffer. Radioaktive stoffer betragtes ikke ens i forbindelse med myndighedsbehandling. Der skelnes mellem forskellige stadier som: 1) mineraler i en malm, 2) i et mineralkoncentrat efter oparbejdning og 3) ved den videre forarbejdning af mineralkoncentratet til fx 'yellow-cake'.

Ved eventuel eksport af uran er der internationale sikkerhedsregler (safeguards) fra den internationale atomenergikommission (IAEA) som skal implementeres i Grønland bl.a. i forhold til 'ikke-spredning af atomvåben' aftalen.

3) På hvilken måde agter Naalakkersuisut at inddrage borgerne i arbejdet med ophævelsen af nultolerancen, som Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer har meddelt vil blive ændret snarest muligt.

Svar 3:

En beslutning om at ophæve nultolerancen kan ikke stå alene, men kræver mange overvejelser omkring regulering, miljø, sikkerhed og sundhed, juridiske forhold og ikke mindst information og borgerinddragelse.

Der er blevet udarbejdet en uafhængig rapport vedr. en eventuel ophævelse eller ændring af nultolerancepolitikken. Der er ligeledes nedsat en dansk-grønlandsk arbejdsgruppe, hvor sikkerhedspolitiske, strategiske og geopolitiske forhold, herunder rigsfællesskabets samlede tilgang på området ligeledes skal klarlægges.

Det er min hensigt, at disse rapporter bliver lagt frem offentligt enten i dets nuværende form, eller i en ikke-teknisk udgave, således at befolkningen kan give sit besyv med i forhold til de forskellige problemstillinger, vi står overfor.

Jeg har ligeledes besluttet at foretage en informationstur til Sydgrønland i løbet af 2013, for at på egen hånd at få et indtryk af hvilke forhold, der bekymrer folk mest i forhold til ophævelse af nultolerancen og relaterede problemstillinger.

Naalakkersuisut vil inden for de første 100 dage af sin regeringstid melde ud hvilke øvrige borgerinddragelsestiltag Naalakkersuisut agter at gennemføre.

4) Såfremt der viser sig at være en stor folkelig modstand mod en ændring af nultolerancen, vil Naalakkersuisut da lytte til dette eller agter Naalakkersuisut blot at videreføre sine planer uændret?

Svar 4:

Må jeg starte med at erindre IA om, at Siumut bl.a. gik til valg på en ophævelse af nultolerancen – og vandt valget. Jeg har derfor svært ved at forestille mig en stor folkelig modstand mod en politik, som netop lige har modtaget tilslutning fra store dele af befolkningen.

Et af fundamentene i et velfungerende demokrati er evnen til at lytte til borgernes bekymringer og forslag. Det er bl.a. også derfor, at der i forbindelse med etablering af olie- og mineprojekter i Grønland, bliver afholdt en række informations-, interessant og borgermøder rundt omkring i Grønland.

Når det er sagt, så er det også centralt at informationsgrundlaget og dermed den viden, som vi politikere foretager vores beslutninger på - og som borgerne skal danne deres meninger ud fra - sker på så sagligt og fagligt et grundlag som muligt.

Jeg vil derfor i første omgang sikre, at grundlaget for den vigtige diskussion, vi skal have i tiden frem, bliver så belyst og gennemarbejdet som overhovedet muligt, således at det ikke skal være manglende informationer, der skal mudre billedet.

Derudover vil jeg, som ansvarlig Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer, meget gerne lytte til argumenter både for og imod ophævelse af nultolerancen, således at vi i vejen frem kan tage højde for alle tænkelige scenarier. Jeg kan love, at en ophævelse af nultolerancen kun vil ske, såfremt dette kan ske inde for rammerne af en sundhedsmæssig, miljømæssig, sikkerhedsmæssig og bæredygtig acceptabel udvikling.

Jeg vil gerne minde om, at mange ansvarlige demokratiske lande formår at administrere udnyttelse af malm indeholdende radioaktive stoffer i niveauer over, hvad vi i dag tillader i Grønland. Derfor er jeg heller ikke så bekymret for, om Grønland kan håndtere denne situation.

5) Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer har meddelt et stop for udstedelse af nye licenser til borerer efter olie i grønlandsk farvand. Hvilke konsekvenser vurderes dette stop at have for landets økonomi, for landets erhvervsliv, for skabelsen af nye arbejdspladser og for råstofskolen i Sisimiut?

Svar:

Tilbageholdenhed med udstedelse af nye efterforskningslicenser på olieområdet vil gælde fremadrettet. Allerede modtagne ansøgninger og ansøgninger i forhold til de igangsatte udbudsprocesser vil blive behandlet i henhold til de gældende regler og vurderet af Naalakkersuisut efter de fastsatte udvælgelseskriterier. Der vil derfor indenfor de kommende 4-5 år ikke være nogen konsekvenser i relation til landets økonomi, erhvervslivet, arbejdspladser og for Råstofskolen.

De første 4 - 5 år efter et selskab har fået tildelt en olieretilladelse foretages primært seismiske undersøgelser, der kun i begrænset omfang påvirker samfundsøkonomien direkte. Et stop for nye udbudsrunder og lukning af "Åben dør"-områderne, hvor der løbende kan ansøges om licenser, skønnes derfor ikke at påvirke samfundsøkonomien de kommende 5 år.

6) Er DCE's (det tidligere DMU) udredningsarbejde om borekemikalier tilendebragt? Hvis ja, hvad konkluderer denne og er der planer om at offentliggøre den eller sende den til Råstofudvalget? Agter Naalakkersuisut at tage konkrete skridt på baggrund af informationerne i DCE's rapport og hvilke? Hvis nej, hvornår forventes arbejdet at blive færdiggjort og hvad betyder forsinkelsen for Selvstyrets videre arbejde med at vurdere OSPAR-klassificering i arktisk sammenhæng og justeringen af de krav som selskaberne stilles overfor?

Svar:

Borekemikalier

DCE's udredningsarbejde om borekemikalier, den såkaldte boremudderstrategi, forventes afleveret i endelig form til Råstofstyrelsen primo maj 2013, på baggrund af en forudgående dialog med bl.a. Råstofdirektoratet/Råstofstyrelsen og Greenland Oil Industry Association (GOIA).

Der forventes ingen efterforskningsboringer i 2013 og implementeringen af anbefalingerne i regelsættet og forventes klar til en eventuel boresæson i 2014.

7) Hvilke konkrete tiltag forventer Naalakkersuisut at tage i forhold til at hæve sikkerheden omkring boringer efter olie og hvor hurtigt forventes de at blive indført? Vil der være behov for ny eller supplerende lovgivning på området eller vil ændringerne kunne opnås gennem udstedelse af bekendtgørelser?

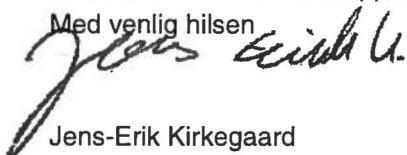
Svar:

Sikkerheden omkring boring efter olie reguleres i henhold til Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (råstofloven). Det er jævnfør råstofloven et krav, at alle aktiviteter skal udføres forsvarligt samt i overensstemmelse med, under tilsvarende forhold, anerkendt god international praksis.

Naalakkersuisut følger kontinuerligt udviklingen omkring sikkerhed ved olieefterforskningsboringer, bl.a. hvad angår andre landes reguleringer samt teknologisk udvikling, hvorved det sikres, at sikkerheden ved olieefterforskningsaktiviteter altid er i overensstemmelse med, under tilsvarende forhold, anerkendt god international praksis.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Jens-Erik Kirkegaard